

ШИНАМ УЙЛАР

Чилонзор туманининг 5-мавзесида қад ростлаётган 7 та тўрт қаватли замонавий турар жой бинолари «Ўзғужойжамгармабанк» буюртмаси асосида қурилмоқда.

Ушбу биноларни тез ва
соз бунёд этиб, эгалари-

га топширишни эса шах-
римиздаги «Тошкенту-
жойинвестуриш» кор-
порациясига қарашли 2-
уй-жой қуриш комбинати-
нинг 4-, 6-хамда 61-қури-
лиш бошқармалари қурув-
чилари ўз зиммаларига
олишган.

Айни кунларда ана шу
мақсадни амалга ошириш
йўлида меҳнат қилаётган
бунёдкорларнинг 100 на-
фардан ортиғи уйлар қу-
рилишини жадал олиб бо-
ришмоқда. Бу ердаги 1-,
3-уйларда қурилиш-тик-
лаш ишлари муваффа-
қиятли якунланди. Айни
пайтда эса пардозлаш
ишлари нияҳасига етмоқ-
да. Пардозловчилар билан
ҳамкорликда республика
энергетика ва электрлаш-
тириш вазирлигининг 4-
монтаж бошқармаси эле-
ктричилари ҳам ғайрат кўр-
сатишмоқда. Айниқса,
бошқарма электрчилари-
дан Ҳабиб Ҳошимов, Маъ-
мур Бобоевлар сидқидил-
дан ишлашмоқда.

— Пардозловчиларимиз
яна озгина ғайрат кўрса-
тишса, — дейди бўйим
бошлиғи О. Хан, — ҳаде-
май буюртмачиларга 1- ва
3-уйларни ўз вақтида то-
пиширишга муваффақ бўла-
миз. Қолган 5 та уй со-
ҳибларига эса келгуси
йилдаги Мустақиллик
байрамига қалитларни
топираимиз. Уйлар хусу-
сида тўхталадиган бўлсак,
ҳар бири 16 хонадонга
мўлжалланган бўлиб, 3
хамда 4 хоналидир.

Шарофат БАҲРОМОВА.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ТИЗИМИНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШ ДАВЛАТ ДАСТУРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республика-
си Президентининг 1998
йил 10 ноябрдаги «Ўзбе-
кистон Республикаси Соғ-
лиқни сақлаш тизимини
ислоҳ қилиш Давлат дас-
тури тўғрисида»ги Фармо-
ни ижросини таъминлаш,
Ўзбекистон Республикаси-
нинг «Фуқаролар соғлиғи-
ни сақлаш тўғрисида»ги
Қонунга мувофиқ, аҳоли-
нинг малакали тиббий хиз-
матидан фойдаланиш ва
ижтимоий ҳимояга доир
Конституциявий ҳуқуқлари-
ни таъминлаш, шунингдек,
тиббий хизматларнинг си-
фатини яхшилаш учун таш-
килий, иқтисодий ва ҳуқу-
қий шарт-шароитларни
яратиш, соғлом авлодни
тарбиялаш, соғлиқни сақ-
лаш тизимини мамлакатда
амалга ошириладиган ис-
лохотларга мувофиқ ҳолга
келтириш мақсадида Тош-
кент шаҳар ҳокими К. Н.
Тўлағанов «Соғлиқни сақ-
лаш тизимини ислоҳ қилиш
Давлат дастури»ни амалга
ошириш тўғрисида» қарор
қабул қилди.

Унга мувофиқ Тошкент
шаҳар ҳокимлиги ҳузури-
да Давлат дастурини
амалга оширишни ташкил
этиш ва назорат қилиш
бўйича шаҳар ҳудудий му-
вофиқлаштирувчи кенгаш
ва ишчи гуруҳлари таркиб-
лари, соғлиқни сақлаш ти-
зимини ислоҳ қилишни
амалга оширишнинг Тош-
кент шаҳар ҳудудий дас-
тури тасдиқланди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг шу
йил 10 ноябрдаги «Ўзбекистон Республикаси Соғ-
лиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш давлат дас-
тури тўғрисида»ги Фармони юзасидан Яқкасарой
тумани ҳудудида жойлашган тиббий муассасалар-
нинг дори-дармонлар билан таъминлигини ўр-
ғаниб чиқилганда бу борада муайян ишлар амалга
ошириладиганлиги маълум бўлди.

Бу ерда 1997 йилда
дори-дармонлар учун
бюджетдан 23,2 миллион
сўм, 1998 йилнинг 11 ойи
мобайнида эса 24,9 ми-
лион сўмдан ортиқ маб-
лағ сарф қилинган.

Биргина 19-оилавий
поликлиника ҳисобида
турган 486 беморлар им-
тиёзга эга бўлгани ҳол-
да уларнинг кўпчилиги
дори-дармонлардан
фойдаланганлар. Поли-
клиникада 36 ўринли кун-
дузги шифохона доимий
равишда ишлаб турибди.

12-туғруқхонага шу
йилнинг ўтган даврида
дори-дармонлар учун 2,5
миллион сўмдан ортиқ
маблаг сарфланган. Бун-
дан ташқари хайрия йў-
ли билан регидон,
ампициллин, альдолар
дорилари олинган. Ушбу
барча олинган дори-дар-
монларнинг беморларга
етиб бориши назорат ос-
тига олинган.

Аммо ўрганиш жараё-
ни, қилинаётган ижобий
ишлар қатори айрим
камчиликлар, етишмов-
чиликлар борлигини ҳам

Назорат

ИНСОН САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Кўрсатди. Чунончи, «Тош-
тўқимачи» ҳиссдорлик жа-
миятига қарашли тиббий-
санитария қисми режага
нисбатан 400 минг сўмлик
дори-дармонлар билан кам
таъминлангани аниқланди.

Кўпчилик беморлар дори-
дармонларни ўзлари
билан олиб келаётгани
маълум бўлди. Бу ерда
кундузги даволаш гинеко-
логия бўлимида 5 та бе-
морга 27 хил дори-дармон
буюрилган бўлса, шулар-
дан 50 фоиздан кўпроғини
беморларнинг ўзлари олиб
келишган.

Туман тиббиёт бирлаш-
маси имтиёзли дорилар
учун тузилган шартнома
бўйича маблағларни ўз
вақтида бермаган. Бунинг
натijasида «Лутфулла-53»,

«Гули-Раёно» дорихона-
лардан қарз бўлиб қол-
ган.

Кўпчилик ўрганилган
дорихоналарга эса Ўзбе-
кистон Республикаси Ва-
зирлар Маҳкамаси қаро-
рида кўрсатилган 20 хил
доимий бўлиши керак
дориларнинг 3-4 хили
сотувда бўлмаган. Масала,
«Форс фармосьюти-
кол Лимитед» фирмаси
дорихонада эуфиллин,
феррамид ва горичник
бўлмаган. Ана шундай хо-
лат «Меҳмон» КЧЖ, «Шо-
ви-Плюс» дорихоналари-
да ҳам аниқланган.

Ушбу ўрганилган масала
Яқкасарой туман хо-
кимлиги назорат инспек-
циясининг кенгайтирил-
ган йиғилишида тиббий
муассасаларни хамда до-
рихоналар раҳбарлари
иштирокида кўриб чиқил-
ди ва камчиликларни
бартараф қилиш чоралари
белгиланди.

Бир йўла Ўзбекистон
Республикаси Президенти-
нинг 1998 йил 10 ноябрда-
ги «Ўзбекистон Республи-
каси Соғлиқни сақлаш ти-
зимини ислоҳ қилиш дав-
лат дастури тўғрисида»ги
фармонини бажариш асо-
сий йўлланма эканлиги
уларга уқтирилди.

Эргаш ОТАЕВ,
Яқкасарой тумани
ҳокимининг ўринбосари
— назорат инспекцияси-
нинг раҳбари.

ДАВР САДОСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

● **Кеча** бўлиб ўтган Олий Мажлис
Матбуот ва ахборот қўмитасининг йиғи-
лишида «Оммавий ахборот воситалари
тўғрисида»ги ҳамда «Журналистик фао-
лиятини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ко-
нунларнинг Бухоро вилоятидаги ижроси
ҳақидаги масала муҳокама этилди.

● **Кеча** Олий Мажлисининг Халқаро
ишлар ва парламентлараро алоқалар қў-
митасида Ўзбекистонда наркотик воси-
талар ва психотроп моддаларнинг но-
қонуний муомаласига қарши кураш
бўйича халқаро конвенциялар талабларига
риоя этилишига бағишланган йи-
ғилиш бўлиб ўтди.

● Тошкентда кўчмас мулк нархи муам-
моларига бағишланган республика се-
минари бўлиб ўтмоқда.

● Фарғона механика заводида қиш-
лоқ ҳўжалик техникаси учун эҳтиёт қи-
смллар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

● Шахрисабзда Ўзбекистон — Аме-
рика «Ўздунробита» қўшма корхонаси-
нинг уяли телефон алоқаси тармоғи
фойдаланишга топширилди.

● **Эртага** Нукусда халқ истеъмол
буюмлари ва қишлоқ ҳўжалик маҳсулот-
ларини қайта ишлаб чиқарувчи мини-
технология ва жиҳозлар халқаро кўчма
кўргазмаси очилади.

● Ҳисоб-китоби тақомиллаштириш ва
бюджетга тўловлар интизомини мустақ-
камлаш бўйича ҳўкумат комиссиясининг
навбатдаги мажлисида маҳаллий коми-
ссиялар фаолиятининг самарадорлиги
масалалари хамда Самарқанд вилоя-
тида табиий газдан фойдаланишни тек-
шириш натижалари кўриб чиқилди.

● Республика Биржа марказида «Ол-
малик тоғ-металлургия комбинати» ак-
циядорлик жамиятининг акцияларини со-
тиб олишга эълон қилинган халқаро тен-
дер муносабати билан матбуот анжумани
ўтказилди.

● Ўзбекистон Бадий академияси
Санъатшунослик илмий-тадқиқот инсти-
тутида «Миллий истиқлол ва санъат»
мавзюнда илмий анжуман бўлиб ўтди.

● Ўзбекистоннинг ўтган етти йилда
босиб ўтган ўзига хос тараққиёт йўли,
иқтисодий салоҳияти, хориқлик шерик-
лар билан ҳамкорлиги, сармоя жалб қи-
лиш имкониятлари ҳақида батафсил
маълумотларни эида мужассам этган
«Ўзбекистон учинчи мингйиллик бўсаға-
сида» деб номланган янги китоб нашр-
дан чиқди. Инглиз тилида чоп этилган
бу китобни Ташқи иқтисодий алоқалар
вазирлиги тайёрлаган.

● Касби туманидаги «Комилон» ҳўжа-
лигида янги қишлоқ шифокорлик мас-
кани ва 844 ўринли мактаб фойдала-
нишга топширилди.

● Алишер Навоий номидаги Ўзбекис-
тон Давлат академик Катта театрида ўз-
бек театри ва миллий мусиқа санъати-
нинг атоқли намоёндаси — Ўзбекистон
халқ артисти Муҳиддин Қори Ёқубов та-
валлудининг 100 йиллигига бағишлан-
ган хотира кечаси ўтказилди.

ЖАҲОНДА

● Португалия парламенти Ўзбекистон
Республикаси билан Европа Иттифоқи
ўртасидаги шериклик ва ҳамкорлик тўғ-
рисидаги Битимини ратификация қилди.
Португалия ушбу Битимни имзолаган Евро-
па Ҳамжамиятининг ўн учинчи давлати
бўлди.

● Чеченистон парламенти бугундан
бошлаб Чеченистон Республикасида бир
ойга фавқулодда ҳолатни жорий қилди.
Бироқ, парламент Президент Аслан Мас-
хадовнинг заҳирадагиларни қисман ра-
вишда ва Россия билан урушда қатнаш-
ганларни қишлоқларни ўғирлашга қарши
курашни кучайтириш учун сафарбар
этиш тўғрисидаги Фармонини тасдиқ-
лашдан бош тортди. Лекин заҳирадаги

ларнинг кўпчилиги Аслан Масхадовнинг
ушбу қарорига қўнғилчилар равишда қў-
шилдилар ва яна қўлга қурол олишга
тайёр эканликларини айтдилар.

● **Кеча** АҚШ Президентининг ташаб-
буси билан Фаластин муқториятининг
раҳбари Ёсир Арофат, Исроил Бош ва-
зири Беньямин Нетаняху ва Билл Клинтон
ўртасида уч томонлама музокаралар бў-
либ ўтди. Бироқ бу учрашув самарасиз
туғайди.

● **Кеча** Украина Бош вазири В. Пус-
тойойтенко ўзининг Италияга ташрифини
бошлади.

● **Кеча** Мадридда Босния ва Герцо-
говина бўйича Европа Иттифоқи ташқи
ишлар вазирлари даражасидаги конфе-
ренция очилди.

● **Кеча** Ханойда АСЕАНга аъзо дав-
латлар раҳбарларининг навбатдаги сам-
мити очилди.

● **Бугун** Москвада Россия Федера-
цияси Бош вазири Евгений Примаковни-
нг Россияга ташриф билан келган
Швейцария Конфедерациясининг Прези-
денти Ф. Котти билан яккама-якка учра-
шуви бўлади.

● **Бугун** Қозоғистон ўз Конституцияси
қабул қилинганлигининг етти йиллигини
байрам қилмоқда.

● **Бугун** Белоруссия Президенти Алек-
сандр Лукашенко Москвада Россия Фе-
дерацияси Бош вазири Евгений Прима-
ков билан учрашиб, икки мамлакат иқти-
содий ҳамкорлиги масалаларини муҳо-
кама қилди.

● **Эртага** Москвада Россия Федера-
цияси Президенти Борис Ельциннинг Бе-
лоруссия Президенти Александр Лука-
шенко билан учрашуви бўлади.

● **Эртага** АҚШ Конгресси вакиллар
палатаси Президентнинг Моника Леви-
нски билан ишқий можароси тўғрисида-
ги масалани овозга қўйиш режасида.

● Франция Президенти Жак Ширак
келаси йил 19 февралда Америка Қўшма
Штатларига сафар қилади ва Президент
Билл Клинтон билан учрашади.

● Латвия Сейми (парламент) Европа
Иттифоқининг Венада бошланган самми-
ти иштирокчиларидан 1999 йилда Лат-
вияни ташкилотга қабул қилишни сўраб,
бу борада музокараларни бошлашга ча-
қирди.

● Қирғизистонда юксак лавозимдаги
амалдорлардан катта гуруҳи Ҳисбга олин-
ди. Улар коррупция, давлат маблағлари-
ни талон-тарож қилишда айбланмоқда.
Ҳисбга олинганлар орасида учта вазир-
лик раҳбарларининг ўринбосарлари, бир
қатор вазирликлар ва идораларнинг бош-
қармалари раҳбарлари бор.

● Австралия кончилири кўмир нархининг
арзонлаштирилишига қаршилик билдириб,
48 соатлик иш ташлаш эълон қилдилар.

● Австрия пойтахти Венада Европа
Кенгашининг сессияси бошланди. Унда
Европа Иттифоқига аъзо мамлакатлар-
нинг давлат ва ҳўкумат раҳбарлари иш-
тирок этмоқда.

● БМТнинг қочқинлар иши бўйича ва-
кили Венсон Коштел 317 кунлик туқтин-
ликдан сўнг кавказлик террорчилар қў-
лидан озод қилинди. Бу муҳим топи-
риқни руслардан ва французлардан ибор-
ат қутқарув гуруҳи аъзолари ўзаро ҳам-
корликда муваффақиятли урдаладилар.

● Яқин Шарққа ўзининг ташрифи чо-
ғида Билл Клинтон Америка Президент-
ларидан биринчи бўлиб Фаластинликлар
назорати остидаги ҳудудда бўлди. Фа-
ластин Миллий ассамблеясининг мажли-
сида иштирок этди. Ушбу мажлисда Фа-
ластин парламентининг делегатлари та-
рихий қарор қабул қилдилар: улар Исро-
ил давлати мавжудлиги ҳуқуқини тан
олиш учун овоз бердилар.

● Серб маъмурулари Косово ва Алба-
ния чегарасида қуролли тўқнашувлар рўй
берганлигини хабар қилдилар. Серб қў-
шинлари томонидан Косовони озод қи-
лиш армиясининг партизанларидан ка-
мида 30 киши ўлдирилган.

Маълумки, Банг-
кокта жўнаб кетган ҳа-
мюрларимиз орасида
ўн нафар боксчимиз
ҳам бор эди. Улардан
Икром Бердиев мусо-
бакалардан чиқиб кет-
ди. Наримон Отаев
эса бразилча сазовор бўлди. Қолган
саккиз боксчимиз финал жанглари-
да қатнашиш ҳуқуқини қўлга кирит-
дилар. Улар билан таништириб ўта-
миз: Мухаммадқодир Абдуллаев, Те-
мур Сулаймонов, Темир Тулқов, Тул-
мур Тургунов, Дилшод Ёрбеков, Сер-
гей Михайлов, Руслан Шагаев ҳам-

да Лазиз Зокировлар. Биз боксчилари-
миздан фақат ғалабалар кутиб қоламиз.
Велоспортчимиз Данил Эрматов мар-
рага бешинчи бўлиб етиб келди.

ҲАМЮРТЛАРИМИЗ МУВАФФАҚИЯТИ

Юнон-рум курашчиларимиз мамла-
катимиз медалларини учтага бойитишди.
Хиромисада бўлиб ўтган XII Осиё ўйи-
лари хамда Атланта олимпиадаси ку-
миш медали соҳибни Григорий Булаев
бу сафар бронза медали билан қифоя-

ланди. Аслиддин Худойбердиев ҳам
Бангкоқдан кўтаринки руҳда қайтса ажаб
эмас. Шунингдек, Шермухаммад Ку-
зиевга қумуш медаль насиб этди. Яна

бир вакилимиз Зафар Очилов бешин-
чи ўринни эгаллади.
Навбатдаги хабаримиз энгил атле-
тикага оид. Узунликка сакраш бўйича
мамлакатимиз терма жамоаси вакили
Константин Фарнацкий, шунингдек, 400

метргача бўлган эстафетали югуриш
бўйича дўлар терма жамоаси ҳам
финал баҳсларида иштирок этишадди.
Ядро уқтириш бўйича ҳамюртими-
з Сергей Гуд 17 метру 91 сантими-
метр натижа кўрсатиб бешинчи ўрин-
ни эгаллади. Бугунги кунга қадар
мамлакатимиз спортчилари битта ол-
тин, тўқизта қумуш, саккизта бронза
медалларини қўлга киритдилар.

Футбол бўйича чорак финал ўйи-
лари бўлиб ўтди. Бу гал ҳамюртларимиз-
га омад қилиб бокмиди. Ҳўжум ва
ҳимояда жуда буш ўйнаган ўзбеки-
стонлик футболчилар рақибларига 4:0
ҳисобида имкониятни бой бердилар.

Одил ҲАСАНОВ.

Тақаннот

ФУТБОЛИМИЗНИ РИВОЖЛАШТИРИШ УЧУН

«Алпомиш» спорт саройида «Футболсавар санъаткор-
лар, санъатсавар футболчилар» деб номланган катта фут-
бол шоуси бўлиб ўтди.

Ўзбекистон футболни ри-
вожлантириш жамғармасининг
тақдирот-томошаси ҳисоблан-
миш ушбу тадбирда қизқич-
қичлиқлар жамоаси билан А.
Тихонов, Г. Денисов, Б. Суло-
нов, Ф. Магомедов, Т. Исков
каби «Пахтакор»нинг донгдор

фахрийлари беллашди. Юрти-
мизнинг энг футболсавар қизик-
чилари ва таниқли хонандалари,
«Сарбон», «Турон» ва «Садаф» гу-
руҳлари ижросидаги мафтункор
қўшиқлар ва ичкундуз хангома-
лар саройи тўлдирган томоша-
бинлар қўнғилини ҳушуд этди.

Дилшод ИСМОИЛ.

Корхона директори мулоқотни бизни ишлаб чиқариш билан таништиришдан бошлади. Каттагина майдонни эгаллаган пресслаш цехида деярли тинчлик ҳукмрон.

Узга корхоналар каби бу ерда машиналарнинг қулоқларини қоматга келтирувчи овози, ишчиларнинг шовкин-сурони ҳам йўқ. Чунки цехдаги асосий юмушларни техникалар бажаради. Фақатгина 3-4 киши уларнинг ишини кузатиб туради холос.

Цехга ўрнатилган олти пресслаш машиналари бир маромда ишлаб турибди. Улардан қуйилиб тушаётган найчасимон макаронларни хизматчилар чақонлик билан 2 килограммлик қуритиш мосламаларига жойлашиб, бир маромда иссиқлик берадиган шкафларга тахлашади. Бу ерда махсулот бир кеча-кундуз давомда сакланиб қуритилади. Кейин кадоклаш цехига ўтказилади. Бу жойда махсулот мутахассислар томонидан бир килограммлик қопчаларга жойланиб, ишчиларга тўлдирилади. Қадоқлашда баъзан бир ёки ярим килограмм ҳажмидаги целлофан халтачалардан ҳам фойдаланилади. Тайёр

Саноат

ХАРИДОРГИР МАХСУЛОТЛАР

махсулот омирхонага ўтказилиб сўнг буюртмачилар хузурига жўнатилади. Ушбу цехнинг бир смелали қуввати эса 10 тоннага яқин макарон ишлаб чиқаришга етади.

Биз ҳикоя қилаётган «Ўздонмаҳсулот» корпорациясига қарашли масъулияти чекланган «Лочира-Мак» (илгари макарон фабрикаси) корхонаси махсулотига бўлган талаб тобора ортиб бормоқда. Бунга ой сайин буюртмачилар сони кўпаяётганидан ҳам билса бўлади. Узоқ йиллар корхонада ишлаб ўз касбининг усталари бўлиб кетган ишчилар томонидан тайёрланаётган олий навли макаронлар барча стандарт талабларига тўла жавоб бера олади. Махсулот сифати яхши бўлгани учун ҳам у қўлмақ.

Ортиш-тушириш майдончасида машиналарга юк жойлаётган мижозлар фикрини билиш мақсадида уларга мурожаат қилди.

— Биз Бухородан ҳар ойда бир марта келиб «Лочира-Мак» махсулотини олиб кетамиз, — дейди бухоролик вакил Бахриддин Нуриддинов. — Узоқ масофа босиб келишимизнинг сабаби корхонада тайёрланган махсулот сифатлиги билан ажралиб туради. Қолаверса харидорларимиз ҳам шунга ўрганиб қолишган. Биздан Тошкентнинг айнан шу корхонасида ишлаб чиқарилган макарон махсулотини талаб қилишади.

Тошкент вилоятининг Қибрай, Зангиота, Янгйўл туманларидан келган мижозлар ҳам юқоридаги фикрни билдиришди.

— Кези келганда бир нарсани айтиб қўяй. Корхонамизга харидорлардан шикоят хатлари ҳам келиб туради, — дейди Туроб Ризаев. — Бу мактубларда асосан махсулот сифатсизлиги ҳақида сўз юритилади.

Афсуски ушбу махсулотлар бизга мутлақо тегишли бўлмаган хусусий корхоналарда тайёрланиб савдога чиқарилаётганидан харидорлар беҳабар. Қани энди ўша корхоналар фаолияти текширилиб мутахассислар томонидан яхшилаб ўрганиб чиқилса. Сифатсиз махсулот ишлаб чиқараётган корхона бошлиқларига жарима солиниб тегишли чоралар қўрилса айти мудоа бўларди.

— Хозирги бозор иқтисодиёти шароитида корхоналарда ишлаб чиқаришда сусткашлик сезилмапти. Сизларда бу масала қандай ҳал этилган?

— Бизда мутлақо узилиш йўқ. Биласиз ун ўзимизда тайёрланади. Шахримиздаги 1-ун. заводи билан шартномамиз бор. Улар бизга керагича айти етказиб беришга қодир, — дейди директор сўзини давом эттириб. — Шунинг учун цехларимиз мунтазам ишлаб турибди. Ишчиларга маош ўз вақтида тўланади. Дебитор-кредиторлик қарзларимиз йўқ. Биздан хоҳлаган ташкилот пул ўтказиб истасанга махсулот олиб кетиши мумкин. Уларнинг барча буюртмаларини тайёрлаб беришга қурбимиз етади. Ахир корхона бир вақтлар улуксиз кеча-кундуз ўч сменада ишлаган. Хозир буюртмачиларимиз эҳтиёжини ҳисобга олиб бир смелали ишга ўтганмиз. Техникаларимиз деярли янги. Уларнинг мунтазам ишлаб туришида бош муҳандис Виктор Хатиров, техник-муҳандис Людэ Рупелларнинг ҳиссаси катта.

Ишчиларга яратилган шароит билан қизикдик. Ўч-ниш-кийиниш хоналари, душхона, ошхона, чойхона улар ҳизматиди. Иқтисодий нозор оилаларга қасаба уюшмаси томонидан ёрдам бериб турилади. Ўзга дам олиш масумини ишчилар унумли ўтказишга ҳаракат қилишади. Уларга республикамиз ва вилоятимизнинг соя-салқин оромгоҳларида сикатларини тиклаб келишлари учун имтиёзли йўлланмалар бериб турилади.

— Корхонада узоқ йиллардан бери ишлайман, — дейди Санобар Тожобеова. — Нолимамиз. Олган маошимиз рўзгоримизни тейратишга бемалол етади. Бундан ташқари ҳар байрамларда меҳнатимизга яраша мукофот пули оламиз.

Корхона дарвозасидан чиқаётганимизда юк ортилган машиналарга дуч келдик. Улар «Лочира» — Мак»нинг олий навли махсулотларини ўз харидорларига тезроқ етказишга ошиқишарди.

Махсуд ОРИПОВ.

Бозор иқтисодиёти шароитида иш тутат бошлаган ҳар бир тадбиркор даставвал иш қуролига эътиборни қаратади. Бундай услубда иш қуриш доноларимизнинг «Иш қурулини соз бўлса, машаққатинг оз бўлур» деган нақлга асосланган десак янглишмаймиз.

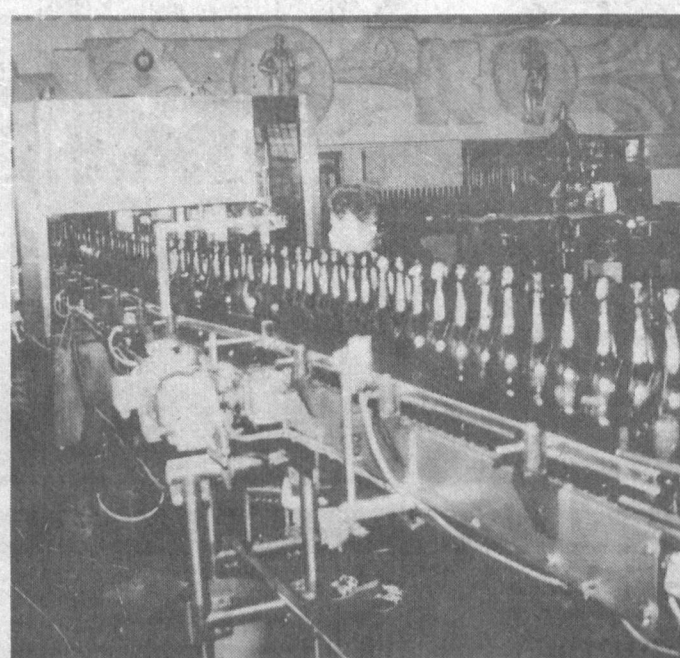
«Ўзбекистон шампани»нинг таърифи бугунги кунда жаҳонга машҳур. Чунки бу корхона юртимизда ягона. Аммо Ўзбекистонга таширф буюрган ҳар қандай хорижлик маҳалли ва табиий хом ашёдан тайёрланган хушхўр бундай ичимликни тотиб қўрмасдан кетмайди. Бугунги кунда бу корхонада замон талаби асосида иш қурилиб, махсулот сифати янада яхшиланиб бормоқда. Бу фикримизни корхона раҳбари ўринбосари Асатулла Жўраев билан суҳбатлашганимизда янада ойдинлаштириб олдик.

— Кичкинагина заводдан «Ўзбекистон шампани» очик турдаги акционерлик жамияти даражасига етишишнинг ўзи бўлмапти. Ўтган 53 йиллик вақт ичида фақат юртимизда етиштирилган узум махсулотларидан шампан шарбати тайёрланиб келинмоқда. Тўғри, ҳали жаҳон бозоридан махсулотларимиз ўрин олмасда-да, аммо жаҳонга машҳур фирма, компания, ваколатхоналарнинг вакиллари шампан шарбатидан фақат тотиб қўрмай, иш жараёни билан ҳам танишиб кетишмоқда. Мана шунинг ўзидан кўриниб турибдики, ишлаб чиқараётган махсулотимизга талаб ва эътибор тобора кучаймоқда. Шунини ҳисобга олиб, кўп излашнилар қилдик. Махсулотнинг бир неча тури тайёрлаб қўрилди. Улар ичида энг машҳур бўлган «Ўзбекистон шампани», «Олтин фаввора» ва «Юбилей» шампанларимиз харидор-гирлиги билан ажралиб туради.

— Махсулот сифатини яхшилаш учун кўпроқ нималарга эътиборни қаратаёсизлар?

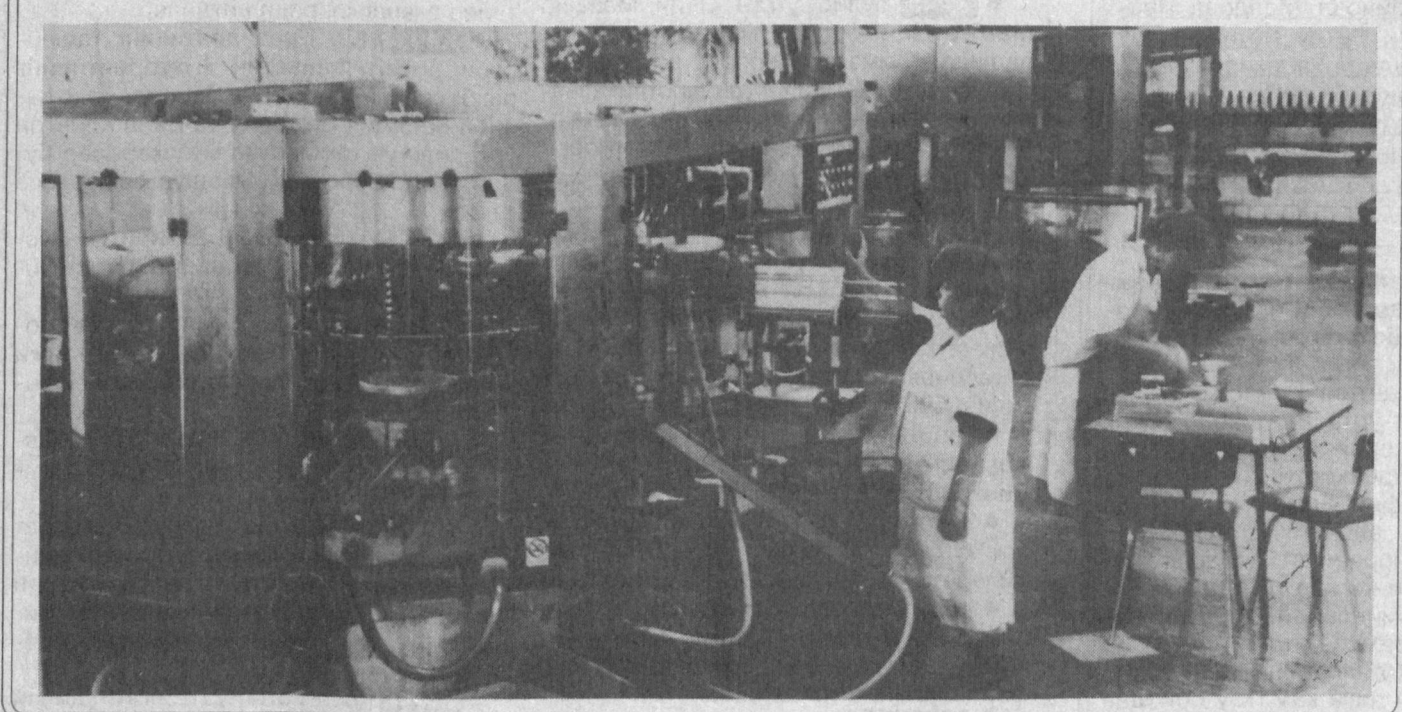
— Ишлаб чиқаришда махсулот сифати худди занжир сингари бир-бирига боғлиқ. Бунда хом ашё ҳам, дастгоҳ ҳам, ишчилар тажрибаси ҳам катта роль ўйнайди. Биз кўп йиллардан буюн Қибрай туманидаги Мухамедов номли жамоа хўжалиги, Тошкент вилоятининг Паркент туманидаги Заркент ўзумчилик хўжалиги билан ҳамкорлик қиламиз. Улар бизга узумнинг реслинг, сояки, кул-жинский, ркацители, баян-ширей (буваки), пино, каберней винобоп навларини етказиб беришди.

Кўп йиллардан буюн фойдаланиб келинган дастгоҳларни давр тақозоси билан алмашти-

Тошкентда тайёрланган

ЖАҲОНГА МАШҲУР «ЎЗБЕКИСТОН ШАМПАНИ»

ришга тўғри келмоқда. Замон талаби асосида иш қуриш мақсадида эканлигини мутасадди раҳбарларга маълум қилганимиздан сўнг, улар барча тақлиф ва мулоҳазаларимизни қўриб чиқиб, бизни қўллаб-қувватлашди. Натижада 1997 йил июль ойида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Вино-арақ махсулотлари ва шампан вноси ишлаб чиқарувчи корхоналарни модернизация қилиш тўғрисида» қарори қабул қилинди. Бу қарорда таърифи билан ҳам, ишчи махсулотлари ва шампан вноси ишлаб чиқаришни қўлайлаштириш, уларнинг эк-спортини кенгайтириш ва сифатини оширишга алоҳида тўхталган. Мана шу қарорнинг биринчи илова-сида «Ўзмевабзаавотўзум-саноат» уюшмасининг «Нагема» ва Германиянинг «КХЗ» фирмалари технология-си асосида вино-арақ корхоналарини ва шампан вноси заводини модерни-зация қилиб, шампан вноси ишлаб чиқаришни йилга 14.542 миллион ши-шагача қўлайлаштириш лозим-лиги ҳақида таъкидланган. «КХЗ» фирмаси билан 3.4 миллион Германия марка-

си қийматида шартнома имзоланди ва тезлик билан ишга киришилди.

Хозирги кунда «КХЗ» фирмаси ёрдамида ўрна-тилган замонавий дастгоҳ корхонага олиб келиб ўрна-тилган ва ишлаб турибди. Бу билан ҳар ойда ўртача 500 минг шиша сифатли шампан вноси ишлаб чиқаришга эришяпмиз. Бу қўрсаткич йил охиригача 7 миллионга етади. Келгуси йилда 14 миллиондан ош-иқ шишада шампан вноси ишлаб чиқарилади. Бунинг учун хом ашё ҳам, ишчи кучи ҳам етарли. Янги дастгоҳлар компьютер ёрдамида ишлайди. Фақат...

— Нима фақат? Демак яна қандайдир муаммолар ҳам мавжуд эканда?

— Ҳа, иш бор жойда му-аммо ҳам топилади. Бизлар давлатимиз ёрдамида шун-ча маблағ сарфлаб ҳамма ишни ўрнига қўйганимиз билан шампан вносини қўйишда шиша муаммоси қўйнамоқда. Мана шунинг учун ҳам савдо шохобча-лари орқали шампан вноси шиша идишларини қабул қилиб олиб, ана шулар ҳисобига шампан вноси ишлаб чиқармоқдамиз.

— Юртимизда қайси

корхона керакли шиша идишларни тайёрлаб бе-ради?

— Бизга керакли шиша идишлар фақатгина «Ўз-қурилишматериаллари» иш-лаб чиқариш концернига қарашли Қувасойдаги «Кварц» акционерлик жа-миятида тайёрланарди. Ҳозир бу ерда ҳам тақчиллик вужудга келиб, бизга керакли шиша идиш-ларни ишлаб чиқариб бе-ришмаяпти. Бу тўғрида корхона раҳбари махсус хат ҳам йўллаган. Бундан тўғри хулоса чиқариб, шиша идиш йўқ деб ўтир-май, ички имкониятлардан фойдаланаяпмиз. Шу ўрин-да биз шахримиз фуқа-роларига мурожаат қилиб бунинг айтимқимизки, шам-пан вносидан бўшаган шиша идишларни ахлатга ташламай, шиша қабул қилиш шохобчаларига топ-ширинг.

— Корхона акционер-лик жамиятига айланган-дан сўнг нималарга эришди?

— Энг аввало юқорида айтиб ўтилган дастгоҳ ху-сусидаги муаммомиз акци-онерлик жамиятига айлан-гандан сўнг ҳал бўлди. Акциядорлар учун чиқ-рилган акцияларнинг 25

фоизи чет эл инвесторла-рига сотилди. Сотилган акциялардан олинаётган даромадлар корхонанинг ички имкониятларини ях-шилашга сарфланмоқда. Шунингдек чет эллик ак-ционерлар орқали махсу-лотимизга қизиқиши бўлган хорижлик ҳамкор-лар топиломоқда. Бу кор-хонамизнинг яна бир ютуғидир. Бундан таш-қари Германиянинг «Лам-брехт» ва «Брефак» фир-малари билан 2002 йил-гача шартнома тўзиб ол-дик. Эндиликда улар биз-нинг махсулотимизни эк-спорт қилиш ва жаҳон бо-зорида маркетинг кузату-вини олиб боришади. Ре-жамизда белгиланган 1999 йилнинг биринчи чо-раги якунида махсулот-ларимизни жаҳон андоза-лари талабига кўтариш даражасига эришганли-гимизни намоеён этамиз.

Суҳбатдош
Гулзода МАМБЕТОВА.

СУРАТЛАРДА: «Ўзбе-кистон шампани» очик турдаги ҳиссадорлик жа-мияти фаолиятдан лавҳалар.

Рустам Шарипов олган
суратлар.

Шу йилнинг май ойида матбуот-да эълон қилинган «Бозорлар Фао-лиятини тартибга солиш юзасидан маънаватдор шахсларнинг маъсу-лиятини оширишга қаратилган чора-тад-бирлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси-нинг қароридедек бозорларда ки-шилик ҳўжалик махсулотларини олиб сотиш, валютасурушлик, спиртли ичимлик ва тамаки махсу-лотларини қайри қонуний сотиш, фи-рибгарлик ва бошқа жиноятларнинг қамалишига халқушча эришилмаган-лиги алоҳида ўқидиб ўтилган эди. Орадан ўтган 6 ой муддат ичида бу борада қандай ишлар амалга оши-рилди? Шу саволга жавоб топиш мақсадида шахримизнинг бир неча бозорларини кўздан кечирдик.

Сафаримиз давомида жойларда тартиб-интизом юзасидан талай ижобий натижа-ларга эришилганининг гувоҳи бўлдик. Хусусан бозорлар итхтислаштирилган. Масалан, илгари баъзи дехқон бозорла-рида сабзавот ва мева махсулотлари бил-лан бирга озиқ-овқат, ароқ ва сигарета махсулотлари ҳамда кийим-кечак буюмла-ри сотилган бўлса, энди улар учун махсус ҳар ёки бозор ташкил қилинган. Шахримиздаги асосий бозорларда дала меҳнаткашлари томонидан етиштирилган махсулотлар сотилиши йўлга қўйилган. Харидорлар буюм ва кийим-кечакларни эса «Отчар» ва «Эски Жува» бозорларидан харид қилишлари мумкин. Янгибоддаги 3-мева-сабзавот комбинати худудида ак-ция моллари — спиртли ичимлик ва сиг-арета махсулотлари улгуржи-чакана бозо-ри очилган. Дон ва ем махсулотлари сав-доси учун Уйғур кўчасида жойлашган 1-

мева-сабзавот комбинати худудини ҳар ажратилган. Шунингдек, қурилиш материалла-ри савдоси учун ҳам махсус бозорлар таш-кил этилган.

Бозорларнинг деярли барчаси ҳиссадор-лик жамиятларига айлантирилди. Уларнинг раислари аттестациядан ўтказилди, нолойкларни ўрнига янги бошлиқлар тай-инланди. Лекин шундай кўнгилли ўзгариш-лар билан бир қаторда баъзи бир қамчи-ликлар ҳам кўзга ташланадиган, уларни чет-лаб ўтиб бўлмади. Масалан, биргина олиб сотарлик масаласини олайлик. Афсуски, бу

оғриқли муаммо жойларда ҳамон учраб тур-ганининг ўзимиз шохиди бўлаяпти. Келинг, яхшии бу ҳақдаги сўзни хари-дорларнинг ўзларидан эшитайлик. Зеро ва-зиятга аниқ ва ҳаққоний баҳони берувчилар ҳам ушлар. — Мен «Фарход» бозори яқинида яшай-ман. Шу сабабли бу ерга тез-тез йўлим ту-шиб туради, — дейди харидор Баходир Розиков. — Тартиб-интизомдан нолимайман. Озодагарлик ҳам анча йўлга қўйилди. Со-тувчилар учун пештахталар етарли. Лекин уларнинг кўнчилиги «таниш баъшалар». Баъ-зилари йил ўн икки ой ағзаллаб турган пеш-тахталарини бировга бўшатиб беришмайди. Нима уларнинг махсулоти шу қада-р қўнмидики, бирор кун бозордан бўша-ди. Ўз-ўзидан кўриниб турибдики, бу бозорнинг «кунда шундаси» олиб-сотарлик билан шугулланади. — Пештахталарга қараб кўзинг қамашади. Ҳаммаси сара, ранг-баранг махсулотлар. Лекин нархи осмонда, — дея унинг сўзини тўлдирди меҳнат кекаси Ойинса Аҳмедова. — Биз каби пенсия билан кун кўрувчилар уларга яқинлаша олаймиз. Ахир ўзингиз

ўйланг: бир килограмм узумнинг нархи 600—700 сўм бўлса уни қандай харид қилайлик! Бошқа махсулотларнинг баҳоси бу даражада бўлмаса ҳам ҳарқалай қиммат. Кундалик эҳтиёж учун керак бўладиган кар-тошка 50-60 сўм, пивёз ҳам шу нархда со-тиляпти. Тўғри, дехқон меҳнатини қадрлаш керак. Лекин нархни басма-басга юқорилаштириб бораётганлар оддий дехқонлар эмас (уларнинг ҳар кўни бозорга келиб-кетилиш вақтлари ҳам йўқ), бориб турган олиб-сотарлар.

— Ҳали ҳам дехқонда инсоф-диёнат бор.

Мулоқоза

БОЗОРЛАРДА НИМА ГАП?

Ўзи пешона тер тўкиб пул топгандан кейин ўзгалар меҳнатини ҳам қадрига етади у, — дейди суҳбатимизга қўшилган яна бир харидор Карим Вахобов. — Ушбу «мулоқотдан» бозабар бўлган яқин атрофдаги баъзи бир сотувчилар (агар улар чин маънодаги дехқон ёки миришкор бўлса шундай қилишмасди) бир зумда жойлари-ни тарк этиб, йўқ бўлиб қолганлари бизни ҳайратга солди. — Олманинг нархини сўраймиз. Нокнинг баҳосини сўраштирамиз. Жавоб бир хил: «Эгаси йўқ». — Масала ўз-ўзидан равшан бўлиб турган-дан кейин бу ҳусудда ортиқча чайналиб ўти-ришга ҳам ҳожат бўлмаса керак. — Ушбу манзарадан сўнг ҳамма бозорлар-да ҳам ҳолат шундай бўлса керак деб ўйла-ган эдик. Лекин «Миробод» бозорида бу-нинг аксини кўрдик. Инкор этмаймиз. Бу ерда ҳам «жавлон» уриб юрган олиб-сотар-лар ҳам йўқ эмас. Бироқ улар чекка-чекка-ларда писиб юришибди. Бозор маъмурияти пештахталарини бундай шахслардан деярли тозаллаб ҳаққоний бодобехқонларга бериб қўйди. Шунинг учун бўлса керак бу ерда

нарихлар ҳам анча арзон. Хар қалай хар икки бозор ўртасидаги тафовут шундоқки на сезилиб туради. Бунга харидорларнинг ўзлари ҳам гувоҳлик беришди. — Иш ҳисабидан шаҳар бозорларида тез-тез бўлиб тураман. Бошқалар билан таққослаганда «Миробод» бозорида анча арзончилик, — дейди бизга милиция хиз-матчиси Хикмат Салимов. — Бир вақтлар бу ерда ҳам дехқонлар нонини «туя» қилувчи шахслар пештах-таларнинг асосий қисминини эгаллаб олишган-ди. Улар қувилдию бозордаги муҳит ўзгар-ди, — дейди харидор Салтанат Юсупова. — Муҳит яхшилик томон ўзгарганини куза-тувимизда ҳам билиб олдик. Бозор шу қада-р гавжум бўлишига қарамай озода ва тартибли эди. — Ушбу сафаримиз давомида шахримизнинг кўпчилик бозорларида бўлиб ўрдаги ижобий ва салбий ҳолат-ларга дуч келсакда бирорта бозор мута-саддилари билан учрашмадик, улар билан суҳбатлашмадик. Лекин кўрган-биланла-римизни юқоридаги икки бозор мисолида ҳаш-пўшламай қозғога туширдик. — Шу ўринда бир нарсани алоҳида таъ-кидлаб ўтмоқчи эдик. Бизнинг жамоатчи-лик ёки юқорида бизга дил сўзларини айт-ган харидорларга ҳам эътирозимиз йўқ эмас. Сабаби улар қачонки сўраб-суриш-тиринганимизда оярақдаги дардларини тўкиб-сотишади. Унганча «менга нима» ёки «бу меннинг ишим эмас» қабилида индамай юра-вершади. Билмадик қачон бу лоқайдлик балосидан қутуламиз. Қачон ўзимиз кўриб, қўлимиз билан эшитган иллатдан кўз юмиб ўтмай.

Жамоатчилик — катта куч. Агар у баҳамжнат бўлиб фаоллик қўрсатса хар қандай нохуш қўрнинишларга ўрин қолмай-ди. Шундагина ҳукуматимиз қарорлари қозғога қилиб кетмай, бекаму кўст бажа-рилишига хар биримиз ўз бурчимизни қўшган бўламиз.

Махмуд КОМИЛЖОНОВ.

Маҳалла

МУНОСИБЛАР САЙЛАНМОҚДА

Ўзбекистон Респуб-ликаси Олий Мажли-си Кенгашининг «Фу-қароларнинг ўзини ўзи бошқариш орган-ларига сайловни таш-кил этиш тўғриси-да»ги қарорига бино-ан шахримиз маҳал-лаларида оксокол ва-униг маслаҳатчи-ларига сайловлар да-вом этмоқда. Сайлов-ларда асосан нима-ларга эътибор бери-лиши ҳусусида Тош-кент шаҳар ҳокимли-гининг ташкилий иш-лар ва кадрлар билан ишлаш бўлими бош мутахассиси Озода Ёкубова билан суҳ-батлашдик.

— Маълумки, шу йил-нинг июль ойида шаҳримиз миқёсида маҳалла оксоколлари аттестациядан ўтказил-ган эди. Унинг натижа-лари навбатдаги сай-ловда ўзининг қанчалик ифодасини топилоқда?

— Дарҳақиқат, шу йил-нинг ёз ойларида маҳалла оксоколлари аттестация-дан ўтказилган эди. Унинг натижаларига кўра айрим оксоколларни лавозимдан четлатишга тўғри келди. Бундай маҳаллаларнинг баъзиларида котиблар вақтинчалик оксокол вази-фасини ўтаб юришди, баъ-зиларида янги оксоколлар сайланди. Чунки аввалги маҳалла раҳбарлари мав-жуд талабларга жавоб бе-ришмаган эди. Сирасини айтганда июль ойида ўт-казилган оксоколлар аттес-тацияси бир томондан бизнинг ишимизни енгил-латган бўлса, иккинчи то-мондан маҳалла оксо-коллари бирмунча хушёр тортишди.

— Аввалги сайловдан сўнг икки ярим йил вақ-тида. Шу давр мобай-нида маҳалла оксо-колига қўйилган ҳам-он талаблари ҳам ўзгарган бўлса керак.

— Албатта, шундай. Ахир замон шиддат билан ўзгариб бормоқда. Гап шундаки, хар бир маҳалла оксоколси ўз маҳалласини Ватанининг кичик бир бўлаги, ўзини эса маҳаллий раҳбар дея тушуноғи лозим. Бугун-ги кунда маҳалла оксо-колидан ташкилотчилик, аҳоли ўртасида обрў-эъти-борга эга бўлиш, мамла-катимиздаги ижтимоий-сийсий ислохотлар мо-хиятини тўғри англаб ета-диган, уларни халққа тўғри етказиб, ҳаётимизга таътиб этишга лаёқатли, аҳоли-нинг ижтимоий муҳофазга муҳтож қатламга моддий ёрдам бериш жараёнида адолат тамойилларига қатъий риоя этиш, маҳаллада ободончилик тадбирларини қўриш, миллий анъаналаримизни бартараф этиш қабилар талаб этилади. Яна шун-и ҳам айтишим лозимки, оксоколликка сайлана-ётган киши маҳалла фа-лолиятини янада жонланти-риш учун ўзининг тақлиф ва мулоҳазаларини бил-диради. Бу ҳол ҳам унинг номзоди даражасини бел-гилашда аҳамиятли.

— Бўлиб ўтаётган сайловларда нафақат маҳалла оксоқолигиди, балки унинг маслаҳат-чиларига ҳам номзод-лар кўрсатилмоқда. Уларнинг маълум бир миқдори аниқ белги-ланганми?

— Шахримизда бугунги кунда қамчи 474 та маҳалла мавжуд бўлса, уларнинг аксарияти шах-сий уйлардан иборат худудларда жойлашган. Шу билан бирга ма-ҳаллалар ўз худудларига кўра турлича катталиқда-дир. Шундай экан, шах-сий уйлардан иборат маҳаллаларда уйлар со-нига қараб белгиланади. Айтимоқчиманки, оксокол маслаҳатчилари сони че-кланмаган, балки у маҳалла худуди катта-кичиклигидан келиб чиқади. Мавжуд қонунга кўра маслаҳат-чилар миқдорини йиғилиш белгилайди, номзодлари-ни оксокол тасвир этади. Уларга йиғилишда ҳозир бўлганларнинг ярмидан кўпроги овоз берса сай-ланган ҳисобланадилар.

Абдулмалик
АБДУРАХМОНОВ
суҳбатлашди.

Танловлар

САНАМЛАР САРВАРИ САРАЛАНДИ

Пойтахтимизнинг Бектемир туманидаги Билор Нозим номли 289-ўрта мактабда «Санамлар сарвари» мавзусида кўрик-тан-лов бўлиб ўтди. Ушбу тадбир туман хотин-қизлар кўмитаси, ма-даният бўлими ҳамда 289-ўрта мактаб ҳам-корлигида ташкил этилди.

Кўрик-танлов икки қисмдан иборат бўлиб, би-ринчи қисмида «Ўзбекистон Ватаним меним» мавзуси-да мактаб ўқувчиларининг ижодкорлик ишларидан намуналар, кўргазмалар ташкил этилди.

Кўрик-танловнинг ик-кинчи қисмида ёш ўқитув-чилар «Санамлар сарвари» соврини учун ўзаро бел-лашдилар. Мактабнинг энг изланувчан ва ижодкор ўқитувчиси Шохид Раим-бердиева «Санамлар сарвари»нинг голиби бўлди.

Нигора РАҲМОНОВА.

Халқимизда «Дўстининг кимлигини билмочки бўлсанг, унга амал бериб кўр», деган нақл юради. Нима учун айрим инсон сал бойиса ёки амал курсисига ўтирса хусусияти салбий томонга ўзгариб қоларкин? Бу азаллий қонда бор касалликмикан? Ёки Юртбошимиз таъжидлаганларидек, мансабдорнинг қўлида ваколат, куч борлиги учунмикан? Ахир ваколат ва куч халқнинг оғирини енгил, юрт фаровонлиги йўлида хизмат қилиш учун бериллади-ку! Нима учун бу асосий вазифа четда қолиб, сув оқими унинг шахсий ҳаёти томон бурилиши керак?

МАНСАБ, раҳбар, бошлик, катта мартаба, оқсоқол сўзларининг луғавий маъноси нима ўзи?

Менинг фикри оғзимча, қисқа қилиб айтганда, булар халқ томонидан муайян шахсга унинг ижобий фазилатлари учун бериладиган оддий, аммо масъулиятли вазифа, бир жамоанинг етакчиси. Содда қилиб айтганда эса бир оиланинг отасидир. Ота кеча-кундуз ўз оиласининг бахту саодати, фаровонлигини ўйлайди, ҳар хил масалаларнинг мақбул ечимини топади, оиладаги турли муаммоларни ақл ва адолат билан ҳал этади. Энг муҳими — оила аъзоларига маънавий жиҳатдан ўрнак бўлади, шу хислати, фазилати билан улардан бир поғона устун туради. Агар кимки шундай юксак обрўсини йўқотса, муҳит ва оила уни ҳас каби қирғоққа аёвсиз улоқтириб ташлайди.

Минг афсуски, баъзилар раҳбарлиқни «вақтинчалик бахт» деб билади, бамисоли барча имкониятларнинг «олтин қалити» сифатида тасаввур этади. Бундай инсоннинг дунёқараши аниқ у узокни кўра олмайдиган, оқибат қалб кўзи фақат тўралик, текин бойлик орттириши, айшу ишратни кўз олдида келтиради.

Яна бир тоифа одамлар эса «амалдор» деган номга эга бўлса бос, У нодон ва кўрқок бўлиб, барча насақшай, қабоҳатларга ҳам рози бўлиб курсини қаттиқ ўшлайди. У ўзгача билмаган, бефарж, муқтадил фикрга эга бўлмаган инсон ҳурмат қозониш, эъзгулик қилиш каби фазилатлардан бегона. Бундайлар ҳақида бир тўртлик ҳам битган эдим:

**Додо, улуг инсонга бўлсин жон фидо,
Майли, гоҳо роҳатдан бўлсан ҳам жудо.
Тахто ўтинч тақдирлар қўлларда экан,
Фақат нодон раҳбардан асрагил жудо.**

Аслидаки? Ҳақиқий раҳбарлиқни орадан ҳис этган, ҳаётнинг аччиқ-чучугини тогган, бир-икки қўлликни ортқ қийган раҳбар эса барча имтиёзлардан нўз юмади. Бу лавозим билан ҳаётида ўзидан кўра юксак қадриятни ўйлайди. Акс ҳолда нанкин ўзини, балки келажак авлодларини ҳам маломатга қолдириб, юзларини қаро қилиши мумкинлигини яхши билади.

Бу уч фазилат эгалари қандай пайдо бўлади? Бир жаҳият аъзолари бўла туриб нега уларнинг фикрлари турлича? Ота-боболаримизнинг фарзандларини шогирдликка бераётганларида уста талнашлари бежиз бўлмаган. Зеро, устоз-раҳбар ҳар томонлама барчага ўрнак бўлмоғи керак.

Тақдир тақозоси билан пойтахтимиздаги бир қанча давлат идораларида камтар, ўз ишига фидойи, қўл остидагиларга ҳамхўр раҳбарлар билан бирга ишлаб уларнинг ҳаётий сабақларидан баҳраманд бўлганман. Катта обрў-эътиборга эга бўлган бу раҳбарлар ўзгалар дарди-ғама билан яшаганлар, давлат иши, халқ юмушини биринчи навбатга қўйганлар. Уларни ҳар қандай вазият ҳам камтарлиқ, инсонийлик, самимийлик тарк этган эмас. Хизмат жойларида ва оилада барчага ўрнак бўла ошганлар.

ХАЛҚИМИЗДА «Уш уюсида кўрганни қилади», деган нақл бор. Мен бу нақлнинг нечоғлиқ тўғрилигига оиламиз, хусусан, падари бузрукворим мисолида икор бўлганман. Раҳматли ота — Тоир Дадашев бутун умрларини халққа бахшида этиб, «яхши инсон» деган шарафга муяссар бўлганлардан. Отам чорак асрга яқин масъулиятли лавозимларида ишлашларига қарамай, мактабга эски портфель қўтариб бормганим, ўртоқларимнинг қимматбаҳо кийимларига ҳавас қилганим, дўстим хонадонидagi телевизорни кўриб «Қани бизда ҳам бўлсайди», деб орзу этганим ҳамон ёдимда.

Яна бир воқеа хотирамда муҳрибон қолган. Оила-лимман, икки фарзандли эдим. Мен ва рафиқам мактабда ўқитувчи бўлиб ишлаймиш. Рўзгорга музлаттқи зарур бўлиб қолди. Отамдан мадд сўрасам улар: «Ўғлим, ўзингга маълум, сендан сўнг 7 нафарас ука-сингилларинг бор, уларга оталик вазифасини адо этишим керак. Сен энди муқтадилсан, касб эгасинсан, қўшимча меҳнат қил ва сабри бўл», — дедилар. Нима қилиш керак? Мактабимизда Омон Бобоҷонов деган қўли гул расм ўқитувчиси бор эди. У хонадонларнинг буюртмаларини ҳам бажарарди. У билан келишиб бир неча ой ишдан сўнг бирга ишлаб ўйлаган ниятларга эришдим.

Ешим ўлгайиб энди ўйласам, шу даврда отам эгалаб турган мансабидан фойдаланиб, хоҳласа «жаннатдай» ҳаётни яратишга қодир экан. Лекин улар бундай қилмадилар. Шунинг учун айримлар «Тоиржон ака па-лаги тоза, таш кўрган инсон», деб эъзозласа, айрим бойбавчаларнинг «У киши олтин ўрага тушиб олтин кўрмаган», деган кесатикларини ҳам эшитганман.

Умрим давомида бу азиз инсон мен учун фақат падаргина бўлиб қолмай, балки устоз, ака, дўст эдилар...

ТУМАН халқ ташлими муассасаларида ишлаган йилларимдаги бир воқеа хали-ҳануз ёдимда. Қўнлардан бир кун хузурига ёшганим бир жумдан келиб ўзини тўтмай йиғлаб юборди. Бироз муддатли сукунатдан сўнг дилини ёзди:

— Акажон, мана неча йилдирки, бир неча фарзанд

кўрдим. Аммо маълум вақт ўтмай негадир нобуд бўлади. Нобуд бўлмай қолгани эса — мажруҳ. Бунинг сабабини кеч бўлса-да агладим. Илтимос, сўзим сир бўлиб қолса айтман.

— Сўз бераман, айтинг.
— Бу етим-есир болаларнинг қарғиши, кўз ёши на-тижасидир.
— Тушунмадим.
— Қайнонам сизга тегишли муассасада омбор муди-ри бўлиб ишлайди. Гўдакларнинг ризқини қирмаган кун йўқ...

Баданимга тоқ ургандек сесканиб кетдим ва ҳалол лўкма еб ўсган бола қонида диёнат ва эътиқод шаклла-нишига яна бир бор иймон келтирдим...

Кўпинча халқ оғзидан «Фалончини ишдан олишиб-ди, нега шундай бўлдикин, туппа-тузук ходим, ҳалол инсон эди-ку», деган сўзларни эшитиб қоласиз. Ҳа, охириги «ҳалол» ибораси айрим турларга ёқмайди. Балки бу дегниш мисоли жаҳиятимизнинг бир тоғмисидир, лекин, афсуски, аччиқ ҳақиқат.

Бундай нафс балолари ходимнинг қуйиб-пишиб иш-лаши, орттирган обрўсига-эмас, балки «шахсий муо-маласига» қараб баҳо берадилар. Раҳбарига «садоқат»ни эълонлаган содда хизматчи ундан асоссиз дакки эши-таверади, турли тавқи-лаънатлар бўйнига осилади ва ўзи тушунмаган ҳолда беихтиёр ариза ёзишга мажбур бўлади.

Бу масалада устаси фаранглар эса, ўз исмини тўғри эза олмаса ҳам, энг саводли одам ҳисобланиб, раҳбарнинг қаноти остида бўлади.

«Кўнгил нидоси» тўпламимда қуйидаги фикр-ларни баён этганим:

«Хўжасига доимо қалди-ни букиб бир амаллаб амал курсисини ўшлаб утирган нодондан, қалдини букиб юк ташувчи, доно ҳаммол бўлган яхшироқ».

Бу сатрларни бежиз ёзмаганим. «Шайтон» лақабли бир амалпарастни танирдим. У катта жамоага раҳбар, ўзига яраша обрўга эга бўла туриб ҳар тоғнда хўжайинининг уйига боради, эзмаганим.

«Шайтон» лақабли бир амалпарастни танирдим. У катта жамоага раҳбар, ўзига яраша обрўга эга бўла туриб ҳар тоғнда хўжайинининг уйига боради, эзмаганим.

унинг ўғлини уйғотар ва ноншута қилдириб мактабига элтиб кўра эди. Бечора бу юмушдан раҳбар «каси» ишдан кетган қутулди.

ХАЛҚИМИЗ тарихда жуда кўп сулолаларни кўрган. Булар хўнарамандлар, ўқитувчилар, деҳқон ва чорва-дорлар — хуллас, турли касб эгалари. Аммо ўзи бош-лиқ бўла туриб ўли ё кизини имзо чеккан буйруқ билан раҳбарлик лавозимига тайин этса сулола бўлармикан? Йўқ, бу ҳеч қандай мантқиққа тўғри кел-майдиған нодонлик (ўз фойдаси учун «дононлик») бўлса керак.

Айниқса амал пойдеворини мустаҳкамлаш ниятида ўзидан «зўр»га бир иложини қилиб қўлда бўлиб, охи-роқибат икки ёш турмушининг бузилиши — бу фожиа эмасми? Ушбу ашвор шунга мос келса керак:

**Бироваги ишониб қилмагил гуноҳ,
Суняки абдамас-вақтинча туяра.
Ҳар кимнинг бошига агар ётса қор»**

Наҳоткор тоғилмас, у ўзи кўради.

Йўлбошчимизнинг Самарқанд ва Навоий вилоятлари сессияларида сўзлаган нутқлари, оёғи ердан узилган раҳбарларнинг ноҳўя қилишларида берган адолатли баҳо-ларидан келиб чиқиб раҳбарлигининг салбий то-монлари ҳақида бироз мулоҳаза юритдик. Агар бошда-ги дўпқини ерга қўйиб «Бунинг сабаби, илҳиз, ўзига нимада экан?», деган саволга жавоб топа олармикан-ми? Маълум бир даражада тоғолмас керак. Соғлом танга касаллик бемордан юққанидек, гоҳида қозининг ўзи даввогарни муттаҳамликка етаклаши мумкин.

Масалан, оддий бир боғча мудирасини олайик. У — олий маълумотли, зиёли, болаларни севади. Келажак авлодга ҳам руҳан, ҳам жиҳсонан етук қилиб тарбия-лашга тиришди. Минг афсуски, турли соҳалардаги таф-тишчилар муассасанинг камчилигини баргараф этиш, тарбиялаш учун эмас, бир нарсаси бўлибгина очикдан-очик «ов» қилгани келадилар. Бу келтирилган ёпиш, вазифасида қолиш учун бечора мудира ўз-ўзидан сал-бий фалоят қўрсатишга мажбур бўлади.

«Тинчлик билан кеңирилган қисқа умр кўрқув ва таш-виш билан кеңирилган узок умрдан яхши», деб бобо-ларимиз бежиз айтмаганлар. Оддий хизматчиға нисба-тан раҳбарнинг ўзидан яхши ном қолдириши учун бир-мунча имкони бор.

Мисқоллаб тўпланган обрўни бир дақиқада ботмон-лаб тўқиш мумкин, зеро, тоғини ердан осмонга отиш-дан кўра, тепадан ташлаш осонроқ.

Бир собиқ доно раҳбардан шогирд сўрабди:

— Устоз, нима учун сиздан қўл остингиздаги ходим-ларингиз доимо ҳайиқиб турардилар?

— Сабаби, таъмағирлик қилмасдим, улардан тили қисқилик жойим йўқ эди.

— Сиздан кўрққан одамлар нега бўлмаса ҳозирчага сизни ҳурмат билан тила оладилар?

— Чўнки барчага баробар бўлишга ҳаракат қилдим, лаган-бардорларга эшиқни ёғдим, адолат юзасидан ҳўки чикардим.

— Ҳокимиятни қандай бошқарган маъқул?

— Ҳокимиятни ҳоким эмас, қонун бошқариши мақсадага мувофиқдир.

Муҳтарам Юртбошимиз амалга ошираётган ишлар та-рихда мисли қўрилмаган воқеалар. Муқтадил республи-ликанимизда рўй бераётган улкан ижобий ўзгаришлар Юртбошимизнинг ҳатто жаҳондаги нуфузли мамлакат-лар раҳбарлари ҳам холисона тан олишгаётган доно йўлбошчилик фазилатлари самарасидир. Халқимиз улар-нинг раҳнамолигида юртимизнинг нурафшон истикболи сари дадил бормокда. Муҳтасар қилиб айтганда, Юрт-бошимиз мамлакатимиз равангига ўзининг муносиб улу-шини қўйишни хоҳловчи ҳар бир катта-кичик раҳбар учун ибрат намунасидир. Ҳар бир раҳбар ўзига билим-лирган юксак ишончини оқлаши даркор. Зеро, халқимиз доимо ўз йўлбошчисини халоскор деб билади.

Шукур ДАДАШ.

Бугунги суҳбатдошимиз лирик қўшиқлар ижроси сифатида муҳлисларга яхши таниш, ҳозирда «Ўзбекнаво» концерт-гастроль бирлаш-масининг Жиззах вилояти бўлимида фалоят қўрсата-ётган хонанда Бахтиёр ХОЛҲУЖАЕВ.

— Сизни давлатимизнинг юк-сак мукофоти — «Ўзбекистонда хизмат қўрсатган артист» фах-рий унвони билан табриқлай-миз. Ижодингизга ривож тилай-миз.

— Катта раҳмат.

— Суҳбатимиз бошида илк бора айтган қўшиқларингизнинг яратилиш тарихи ва умуман сиз-даги санъатта шайдолик ҳақида суҳбатлашсак.

— Бажонидил. Қўп хофизлар айтиб ўтган бўлсалар-да, мен яна айтаман. Ўзбек халқи гоҳида санъ-атсевар, муқаддас, қўшиқни улуғ-ловчи халқ. Ана шундай танти уру-нинг бир ўлони сифатида бола-лигимданок қўшиқ оханглари, сўзларини тинглаб катта бўлганман. Тинглаганларим қўлуғига ёқимли бир оханграбо бўлиб туюлардики, беихтиёр мен-да ҳам ашула айтиш истаги

туғилиш тасодиф бўлмаса не ажаб. Илк қўшиқларим хусусида гапи-радиган бўлсам, «Мархабо, талант-лар» телевизион кўрик-танловини айтмасдан ўтормайман. Неча ўнлаб истеъдодларни саралаб берган ушбу кўрик-танлов менинг ҳаётимда ҳам катта ўзгариш ясагани ҳақиқат. «У, ёшлигим, тарк атма мени», «Дилба-рим», «Сен кутган баҳор» каби

эҳтиёж сезаркан. Аҳмад Яссавийдек бобомизнинг ҳикматларида ана шун-дай илоҳий чашма кўраман. Оллоҳга нисбатан муҳаббат ҳақидаги тушу-нчалари, фалсафий фикрлари менга жуда яқин. Шунинг учун бўлса ке-рак шу мавзуга қайта-қайта мурожа-ат қилаверман.

Яссавий бундан бир неча аср ил-гари айтганлар:

Диплашув

Қўшиқ — қалб кўзгуси

қўшиқлар ана шу кўрик-танловнинг, ижодий изланишларимнинг дебоча-ларидир.

— Ижодингизни кузатиб ту-риб, шу нарсасга гувоҳманки, кейинги 5-10 йил сиз кўпроқ оғир оханглarda ҳамда энг муҳими Яссавий ҳикматларини қўшиқ қилиб ижро этаёсиз, шунга астойдил бел боғлагансиз. Бу жараён нима билан боғлиқ?

— Муҳаббат улмас мавзу дейиша-ди. Бу ҳақиқатдан ҳам шундай. Лекин ёш ўлгайган сари киши қо-милликка интиларкан, мукаммаллик сир-асрорларини излашга ўзида

Дунё гамини ема,
Қаҳди ўзгани дема,
Қиш молини ема,
Сирот узра тутаро.

Ота-она қариндош,
Қаён кетди фикр қил.
Тўрт оқлик қўён от,
Бир кун сенга отаро...

Узим ҳузур қилиб ўқийдиган ҳик-матларни муҳлисларимизга талқин этиб завок оламан.

— Бахтиёр ака, сал мавзудан четлашсак-да, бир савол берсам. Ўзбек халқининг тўйи ҳофизлар-сиз ўтмайди. Сир бўлмаса ай-

тингчи, тўйларга қанчага бора-сиз?

— Мени ҳурмат қилиб, яхши кўн-ларига хизмат қилишга тақлиф қил-ган тўй эгаларига «Фалонча бера-са» демаганман. Халқ меҳрига ту-шибсан-ми, шунинг ўзи олий му-кофот. Қолаверса, Оллоҳ ҳар бан-дага ўз ризқ-насибсини беради.

— Оилангиз ҳақида...

— Оиламиз каттагина. Турмуш ўртоғим, олти нафар фарзандим бор. Уч ўғил, уч қиз тарбия қила-япман. Катта ўғлим Санжар Холхўжаев ўзининг изимдан келмоқда. Радио, телевидение орқали энди-энди танилмоқда. Ўз устида жиддий ишласа дейман. Ажабмас яхши бир санъаткор бўлиб етишса.

— Режарлар, келгусидаги ва-зифалар қўламин қандай?

— Олдимизда мана Янги йил эшик қочиб турибди. Қолаверса, янги аср буй кўрсатмоқда. Халққа хизмат қилиш, халқ хизматига бўлиш асосий мақсад-муддас. Мустақиллигимизнинг етти йилли-ги муносабати билан берилган олий мукофот — «Ўзбекистонда хизмат қўрсатган артист» унвони бу масъ-улиятни икки қарра оширади. Яхши-яхши қўшиқлар устида изла-наяман.

Суҳбатдош

Муҳаддас САИД қизи.

ШАҲРИМИЗДА ЭНГ БАХТЛИ ВА НАМУНАЛИ

Тошкент шаҳар ҳокимининг фармойишига кўра Оила йили муносабати билан оилаларнинг ҳуқуқий, ижтимоий, иқтисодий, маънавий-ахлоқий асосларини ривожлантириш ва уни мустаҳкамлаш мақсадида шаҳар туманларида-ги оилаларнинг «Бахтли оила» кўрик-танловла-ри ўтказилди.

Илгари хабар бергани-миздек, шаҳримиздаги муҳташам «Туркистон» са-ройида «Бахтли оила» кўрик-танловининг шаҳар босқичи бўлиб ўтди. Унда туманларда ўтказилган ушбу кўрик-танловда голиб деб топилган оила-лар вакиллари иштирок этидилар. Қатнашчилар ўзларининг ҳар бир ҳара-катлари билан гузал мил-лий урф-одат, анъанала-римизни, бой маънавий тарихимизни акс эттири-ди. Айниқса танловда ун-тинч — «Оилада муам-мо» шарти бўйича қўй-лан сахна қўйишнинг ҳам-да охириги бадийи қисм бар-чаннинг диққатини ўзига тортиди. Чўнки унда ака-де-мигу профессорлар, ўқитувчи тарбиячилар, шунингдек, деҳқону курувчилар сахнада худди профессионал санъаткор-лар сингари ўз маҳорат-ларини намоян эдилар.

Ва ниҳоят, барча интиқлик билан қутган, ҳам-мани ҳаяжонга солган голиб-ларни аниқлаш дақиқалари ҳам етиб келди. Ҳакамлар ҳайъатининг ҳулосаларидан сўнг Миробод туманидан иштирок этган Турсунбой ва Ҳакима Рашидовлар оиласи биринчи ўринга лойиқ деб тоғилиди.

Шу кунги ўтказилган кўрик-танлов барчага бай-рамон рух, кўтаринки кай-фият бахш этди. Буни улар билдирган фикрлардан ҳам билиб олиш мумкин.

● **Фарида АБДУРАҲИМОВА, Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари, шаҳар хотин-қизлар кўмитасининг раиси:**

— Оила йили муносаба-ти билан эълон қилинган «Бахтли оила» кўрик-танло-ви ўз нихосига етди. Бу-гун мен барча танлов иш-тирокчиларини бахтли оила деб атамоқчиман. Қатнаш-чиларга берилган ўринлар-ни фақатгина рамзий маъ-

но аҳамият касб этади, демоқчиман.

● **Садир САЛИМОВ, Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилиги маркази Тошкент шаҳар бўлимининг раиси, профессор:**

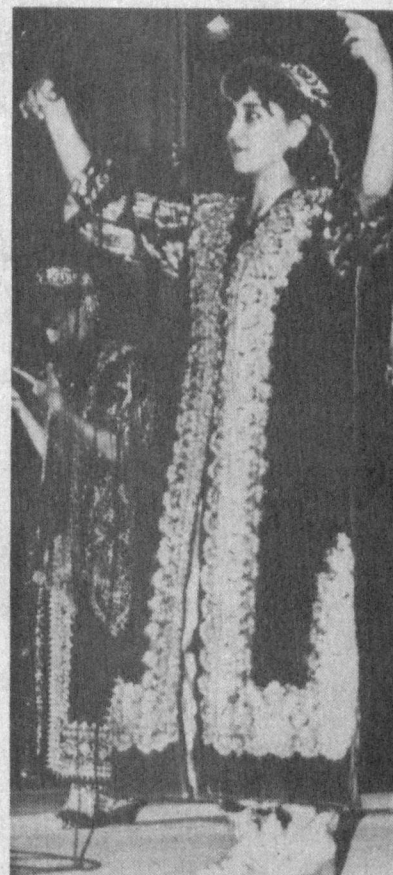
— Бахтли оила. — Шу икки сўз мазмунини зами-рида нималар муҳасам-ланганлигини кўрик-тан-лов қатнашчилари намой-иш этишди. Анъана, урф-одатларимизнинг оила-ларда қандай талқин эти-лишининг шохиди бўлди.

Оиланинг дунёқараши, мушоҳадасига баҳо бе-рилди. Танловда ҳамма голиб. Улар барчаннинг, бутун шаҳримизнинг фа-ри ҳисобланадилар.

● **Нигора КОСИМОВА, томошабин:**

— Кўрик-танлов менда катта таассурот қолдирди. Ростини айтсам мен ай-рим урф-одатларимиз ҳамда ҳуқуқий ва иқтисодий масалаларга оид айрим маълумотлар-ни шу ердан билиб ол-дим. Бу сингари кўрик-танловлар янги 1999 — Аёллар йилида ҳам давом эттирилса...

Голибларга махсус совғалар танловнинг бар-ча қатнашчиларига эса

рағбатлантирувчи совғалар топ-ширилди.

Наргиза ПИРНАЗАРОВА, СУРАТЛАРДА: «Бахтли-оила» кўрик-танловининг шаҳар босқичидан лавҳалар.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Гафур Ғуллом номли адабиёт ва санъат наشريёти жамоаси янгида адабиётшунос олим Рустам Шарипов қаламига мансуб илмий-ом-мабоп мақолалардан ташкил топган «Туркия манзаралари» деб номланган китобни чоп этди.

Ушбу мажмуа ўзбек халқи ва Онадўли туркларини ўртасида азалдан мавжуд бўлган тарихий ва маданий алоқалар муаммоси та-диқига бағишланган бўлиб, унда тарихчи ва адабиёт-шунос олимларимиз ҳамда бошқа қизиқувчан китоб-хонлар учун фойдали бўлган бир қатор янги маъ-лумотлар содда ва раван тилда акс эттирилган.

— Тақдир тақозоси би-лан мен икки йиллик хиз-мат сафари муносабати би-лан Туркияда яшаб, мамла-катнинг энг эътиборли олий ўкув юртларидан бири — Эге университетининг по-йтахти — Истанбул шаҳрида 10 миллионга яқин аҳоли истикомат қилади. Дунёнинг йирик порт, саҳнат ва савдо-сотик маркази бўлган бу шаҳарга ҳар кун 3-5 милли-онга яқин меҳмон келиб ке-тади». — Бу сатрлар китоб-нинг «Онадўли дурдонаси» деб сарлавҳаланган бўлими-дан келтирилди. Ушбу бўлимда Истанбулнинг нечоғли катта худудга эга

эканлиги хусусида фикр юри-тилар экан, замонавий ва тез юрак «Мерседес-403» автобу-си шаҳарнинг бир чеккасидан иккинчи чеккасига қарийб 3 соат юриши, қадимий жомеъ ва осмон ўраган бинолар гузаллигига йўл босилган, шаҳар орта қолиши, шунинг-дек, Мармар денгизи узра паром воситасида, суғра тоғ ва ўрмон оралаб ўтган йўлдан катта тезликда борар экансиз,

Айни чоғда бу қачонлардир Рум ҳўқмдорининг қизи, гузал малика Смирна ша-рафига номланиб, бугунги кунда Измир деб аталаётган шаҳар Онадўлининг ҳақиқий дурдонаси эканли-ги баён этилади.

Шуларгина эмас, балки китоб «Бир дўторнинг икки тоғи», «Ўзбеклар тақаси», Аҳмад Заки Валидий Тўғон», «Туркистонда турк субайла-ри», «Юрагимга яқин ғўзаллар» каби жами 8 та сарлавҳага бўлиган қис-млардан иборат.

Китобхон ушбу китоб орқали туркий халқ ва элат-ларни бишлаштириб, Чин-дан то Измирга қадар узан-ган буюк бир империя бар-по этган Соҳибқироннинг зиммасига нафақат шарқ мамлакатлари ва халқлари тарихига, балки кўп жиҳатдан бутун башариёт тақдирига янги муҳим саҳифа битишдек шарафли вазифа юкланганлиги ҳақидаги, айни чоғда Тур-кияднинг ўтмиши, кўхна та-рихи ва бугунги оид қўпгина қизиқарли воқеа-ходисалар ҳамда характер-ли маълумотларни билиб олишлари мумкин.

Музаффар ТУРОБ.

МАТБАА ТУРКИЯ МАНЗАРАЛАРИ

си, хуллас, мен билган ва билимаган Туркия манзарала-ри кўз олдимда бирма-бир намоён бўлди.

Ўғлим ўлган кезлар. Унинг қаб-рини зиярат қилгани чиққан эдим. Қайтаётиб яқинида шу атрофда дўппайган қабр устига мук тушиб нола қилаётган ўрта ёшлардаги бир киши диққатимни ўзига тортди. Одоб юзасидан унинг ёнига тиз чўкиб тиловат бошладим. Қўлидан тортиб ўрнидан турғазмоқчи бўлдим.

— Менга тегманг ака, тегманг. Мен шу аёлнинг ўлимига сабабчи одамман. Вужудимни дахшат қоплади. У эса қаб-рини кучоқлади. Кейин оҳиста бошини кўтариб «Хаёт жуда мураккаб экан-да», деб қўйди. Индамадим. У менга ана нимадир демоқчи бўлгандек бош чайқади.

Қабр ёнидаги ўтиргичга ўтирдим. Ҳамроҳим аста-секин тилга кирди. Ол-диниға уни эътиборсиз тингладим. Бора-бора бутун вужудим қулоққа айланди.

...Улар орзу-хавас билан турмуш қуриш-ган экан. Тинч-тотув яшашибди. Қўнлар бир-биридан ширин ва мазмунли ўтибди. Ёш оила никоҳ кунининг бир йиллигини тантаная билан нишонлашибди. Икки, сўнг уч йиллик, тўрт йиллик ҳам ўтибди. Бешинчи йил нишонладиган кун эр ҳам, хотин ҳам нимадандир безовталанишар, кўнгиллари бир нарсани қўсар, оилага нимадир етишмаётгандек эди. Шунинг учун икковлари маънос ва дилгир эдилар. Ҳа, оилада фарзанд йўқ эди. Улар айнан шу дақиқада бундан юракдан ҳис этишарди, лекин бу ҳақда бир-бирларига оғиз очиб сира-сира ботина олишмасди. Шу бир оғиз сўз билан юракларига озор бе-ришдан қўришарди.

«Нима қилиш керак?». Мана шу савол эр-хотиннинг ҳаёлида кечаю кундуз чарх урарди.

Шундай кўнларнинг бирида, ярим тун-да қилинган телефон кўнгириги Адолат-нинг бутун ўйларини остун-устун қилиб юборди. Гушакдан бир аёлнинг ҳингил-лаб «Эрингиз бизникидалар, эрталаб ях-шилаб кутиб олинг» деб айтган сўзи Адо-латнинг бутун орзу-ўйларини парчалаб ташлади. У ҳўнграб йиғлади, ёг ичида се-мирмаганидан, беш йиллик ҳаёти даво-мида тирноққа зорлигидан зорланиб йиғлади. Кейин ўзича эридан ўч олишга қасд қилди.

Қодиржон эрталаб уйига қарахт ҳолда

кириб келиши Адолатнинг режасини фавкулда амалга ошириш учун қулай им-кон яратди. У Қодиржонга бутун захрини тўкиб-сочди:

— Жонимга тегди бундай турмуш, кунора икчилиқ. Кеча қайси гўрда эдингиз? Менга ҳиёнат қилгани уялмadingизми? Бас, энди кетаман. Бу уйдан бутунлай кетаман.

Қодиржон бир зум доғдираб қолди, мия-сига қон урилди. Бу нима? Шу гапларни хо-тини айтаяптими? Хотинини дилдан севгани учун фарзандсизликка ҳам, одамларнинг орқаваротдан отаётган таъна-ю маломатларига ҳам чидаб келаётган эрга шунчалар таънаю-дашномларми?

Ҳа, шу кун Адолат узоқ йиллардан бери авайлаб, асраб келаётган эрининг муҳаббатини, қалбини, виждонини, ғурурини

совуқ сув қуйилгандек ҳис этди-ю, қалби на-фратдан музлади-қолди.

Ҳаётда ҳеч бир нарсаси беиз қолмас экан. Адолатнинг адолатсизлиги йигитнинг қалби-ни яралаб, сочларига бевақт қиров ташлаб кетди. Яхшиямки, атрофинда, қоқилганда сўёвчи, ақли доно кишилар бор. Улар ана шундай оғир вақтларда сенга ёрдам қўлла-рини чўзишади, оқилона маслаҳат бериб, кўнглингни кўтаришади. Қодиржон билан бир жойда ишловчи Санобар исмли қиз ана шун-дайлардан бўлиб қикди. Улар ўртасида бош-ланган ўзаро суҳбатлар тобора қизгин тус олар, уларни бир-бирига яқинлаштирарди. Ана шу яқинлик самимий дўстликка, кейин-чалиқ муҳаббатга айланди-ю, йигит билан қиз-нинг тақдир ипларини бирга боғлаб қўйди.

Оилада биринчи фарзанд туғилди. Хотин

азобиди қовурилишини ўша дамда у қаер-дан билсин. Агар билганида шундай қилар-миди, умрбод гуноҳкор бўлиб қолармиди?

Адолатнинг касалхонада ётганини била туриб ақалли бирор марта ундан хабар ол-мади. Хабар олмади эмас, у «Ниятим сизни бир қўриш» деб хат ёзганида, «Қодиржон келсин», дея одамлардан илтижо қилга-нида, тик этса эшик пойлаб, зор бўлиб кутганида ҳам Қодиржон Адолатнинг ол-дига бормади-я.

Адолатнинг ўлими Қодиржонни ларзага солди. Айниқса, унинг сўнгги мактуби йигитнинг олам-жаҳонини қоронғу қилиб юборди.

«Минг шўқрим, ёруғ юз билан оламдан қўз юмаялман. Максадим мен орзиқиб кут-ган ва лекин ниятимга етолмаган фарзанд висолидан сизнинг баҳраманд бўлишингизни кўриш эди. Орузим амалга ошди. Ҳаётим сиз билан равшан эди. Лекин бу нурни ўзим, сизга нисбатан тўхмат билан қилинган телефон кўнгиригига лақиллаганим боисдан ўзим сабабчи бўлиб сўндирдим. Илтимос, бунинг учун мени қойманг. Чунки шундай қилишга мажбур эдим. Зеро бундан бошқача йўл тутишга ҳақим йўқ эди. Гарчи ўзимнинг бахтсиз-лигимга сизни шерик қилишим инсоф ва адолатдан бўлмасди. Шунинг учун мажбу-ран мен учун энг азиз ва мўътабар бўлган уйни, умрим машъали бўлган сизни таш-лаб кетдим. Ўша кўнлардаги чеккан азоб-ларимни билсангиз эди. Йўқ, сиз бунга та-саввур қила олмайсиз. Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, ҳаётда сиздан бўлак ҳеч кимни севмагман. Ўз севганимни топдим, деб ёган мактубим эса мендан кўнглингни совутиш учун тўқилган бир уйдирма эди. Ишонинг сизни деб, бахтингизни деб ҳам-масига чидадим. Лекин, қўзи тўрт бўлиб сизни пойлаган мендек бир гарбининг ҳолидан хабар олмаганингизга чидай ол-мадим. Йўқ, бунинг учун мен сизга таъна қилаётганим йўқ.

Лекин сўнгги орзум сизни бир қўриш эди. Афсус, бу менга насиб этмади. Кўнглингизга озор берган бўлсам кечи-ринг. Сизни қаттиқ севувчи Адолат».

Қодиржон ҳам, мен ҳам узоқ жим қолдик. Очигини айтсам, шу дамда уни юпатиш, унга тасалли бериш учун бирон-бир сўз топиш мен учун амри маҳол эди.

Мақсуд ҚОБИЛЖОНОВ.

«СЎНГГИ ОРЗУМ СИЗНИ КЎРИШ ЭДИ...»

Турмуш чорраҳаларида

чилларчин қилди. Йўқ, бу Қодиржон билган, у аҳди-паймон қилган, беш йил ширин орзу-лар билан бир ёстикча бош қўйган Адолат эмасди.

Қодиржон дахшатдан гўнғ ва лол эди. На уйни тарқ этаётган хотинига, на онасининг зору нолаларига эътибор берарди. «Майли, кетса кетаверсин, ўйларди у. Эрининг, севги-нинг қадрига етмаган хотиннинг боридан йўғи...»

Йўқ, Қодиржон янглишган экан. Айниқса, бунга у эртасига ҳис қилди. Бўлар иш бўлиб, бўёғи синганда сездю-ю, ич-ичдан зил кет-ди. Адолатга жуда-жуда ўрганиб қолган экан. Бутун вужуди ўртаниб, ҳувиллаб қолди. Ҳар қадамда, ҳар ишда Адолатнинг ўрни сезилиб турди. Кани энди хотини ҳозир олдида бўлсаю, Қодиржон ҳамма-ҳаммаси учун узр сўраса. Бироқ бўйин эгиб, хотинининг уйига боришга ғурури йўл бермасди.

Гоҳ ғурур устун келиб, гоҳ паст тушиб юр-ган кўнларнинг бирида Адолатдан келган икки энлик хат ҳаммаёқни остин-устун қилиб юбор-ди. Мактубда Адолат судга ақрим учун ариза берганини, ниҳоят ўзига муносиб эр топа-нини баён қилган эди.

Қодиржон гўё ўзини устидан бир челақ

ҳам, эр ҳам бахтиёр эди. Айниқса, бу бахт-дан Қодиржон сармат эди.

Мана шундай кўнларнинг бирида Қодир-жоннинг қўлига Адолат ёган кичик бир мак-туб келди.

«Фарзанд кўргангизни эшитдим. Табрик-лайман сизни. Гарчи бу бахт менга насиб бўлмасида, ўзимни жуда бахтиёр ҳис этдим. Чунки сизнинг қувончингиз — менинг қувон-чим, сизнинг толейингиз — менинг толейим. Адолатингиз».

Хат ва унинг мазмунини йигитнинг ҳаёлини олис-олисларга етказди. Адолат билан ўтказган онлар кўз ўнгидан бирма-бир ўтди. Сўнг охириги кунни, Қодиржон ҳаётида энг оғир бўлиб қолган ўша кунни эслади-ю, қўлидаги мактубни беихтиёр ёйимлаб, пар-ча-парча қилиб йиртиб ташлади.

«Энди ақлинг кирдимми? Энди менга бахт тилаб қолдингми? Кўзинг энди очилдимми? Ёки тилёғламалик қилиб яна мени ўзингга ром этмоқчимсан? Йўқ, Энди кетмайди. Энди се-нинг олдинда тиз чўқсам номард бўлай».

Қодиржон тўнини бутунлай тескари қий-ди. Ана шу ўжарлиги учун қанчалик қимматга тушибди, бу қилимиши учун кейинчалик ўзини умрбод ланзатлаб юришини, виждон

Шаҳримиздаги «Камалак» номи 299-болалар боғчаси тарбия-ланувчилари ўз вақтларини доимо мана шундай қизиқарли ва мароқли ўтказдилар. Бу масканда ўтказилган дамлар улар ҳаёти-даги эсда қоларли энг масрур дамлар бўлиб қолса не ажаб.

Равиль Альбеков олган суратлар.

ТИЖОРAT ХАБАРПАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ КОРХОНАСИНИНГ ЭНЕРГИЯНИ СОТИШ ХИЗМАТИ БАРЧА МАИШИЙ ИСТЕЪМОЛЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

1998 йил якунлари бўйича Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси фойдаланилган электр энергияси учун ҳақларни ўз вақтида тўлайдиган маиший истеъмолчилар ўртасида мукофот-лар ютуқларини ўтказиш.

- 1-ўрин учун — рангли телевизор;
- 2-ўрин учун — видеомагнитофон;
- 3-ўрин учун — аудиомангнитофон ўйналади.

Сиз лотерея билетларини харид қилиш учун пулингизни сарф-ламайсиз. Ҳар бир маиший истеъмолчи мукофот соҳиби бўлиши мумкин.

Мукофотлар ютуғида истеъмолчилик китобчангизнинг рақамла-ри иштирок этади. Бошқача қилиб айтганда — Тошкент шаҳар Электр тармоқлари корхонаси энергия таъминоти маиший ис-теъмолчиларининг барча шахсий ҳисоблари рақамлари қатнаша-ди.

Мукофот фойдаланган бутун электр энергияси учун ўзининг барча қарзларини ўз вақтида, шу йилнинг 31 декабрига қадар узган маиший истеъмолчига берилади.

Маълумотлар учун телефонлар:
133-82-03, 136-60-32.

«ОЛТИН КАЛИТ» буюм лотереяси «Омад тиражи» ютуқларининг расмий жадвали

Тошкент шаҳар, 1998 йил 12 декабрь

Тошкент шаҳар ҳокимлиги томонидан таъсис этилган «Олтин калит» лотереясининг «Омад тиражи»-да умумий миқдори 2314640 сўмлик ютуқлар ўйналиб, қуйидаги лотерея билетларининг эгалари замонавий автомо-биль ва рангли телевизор соҳиблари бўлилар:

Ўйнаган тираж рақами	Ютуқ чиққан билет серияси	Ютуқ чиққан билет тартиб рақами	Ютуқ номи	Ютуқнинг қиймати (сўм)
3	025	000183	Рангли телевизор	131605
1	059	000140	Рангли телевизор	131605
5	051	000018	«ТИКО» автомобили	683810
5	054	000050	«ТИКО» автомобили	683810
5	080	000154	«ТИКО» автомобили	683810

Ютуқ чиққан лотерея билетлари ушбу тираж ўтказилган санадан бошлаб тўрт ой муддат мобайнида Тошкент шаҳар, Виктор Малиясов кўчаси 3-йи манзил бўйича Лотереялар ташкил қилиш бошқармаси томони-дан тегишли ютуқларни тўлашга қабул қилинади.

Тираж ҳайъати раиси
Тираж ҳайъатининг масъул котиби

А.М.Расулов
Р.Р.Каримов

Ноябрь ойининг охирига қадар шаҳримизда 170 та ёнғин содир бўлди. Ёнғинларнинг кўпчилиги ах-латларни, қуриган ўт-ўланларни, шох-шаббаларни ёқишдан, сигарета чекишда, электр анжомлари-дан фойдаланишда оддий ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилмаслик, электр симларининг қисқа туташувлари, ёш болаларнинг олов ўйнаш-лари, газли иситиш анжомларининг носозлиги ёки ҳаддан ташқари қизиқ кетиши оқибатида содир бўлмоқда. Қуйидаги мисоллар фикримизга далил бўлади.

• 29 октябрь кунини эрта-лаб Шайхонтоҳур тумани, «Марказ-14» мавзеси, 17-уй, 49-хонадонда ёнғин содир бўлди. Хонадон бекаси электр қуввати бўлмагани туфайли шамни ёқиқ ҳолда қолдириб, юмуш билан ташқарига чиқиб кетди. Шамдан чиққан ёнғин оқибатида уйда қолган 3 та ёш бола, яъни 4 ёшли Саидхўжа, 2 ёшли Нодира ва 6 ойлик Зилолалар ту-тундан қаттиқ заҳарланган-ликлари учун касалхонага жўнатилди. Афсуски Зило-ланинг ҳаётини сақлаб қолишнинг илоҳи бўлмади.

• 31 октябрь кунини Ҳамза тумани, Звёздний берк кўчаси, 13-уйда газли исити-ш печи муҳсининг носоз-лигидан ёнғин содир бўлиб, натижада уй жиҳозлари, буюм-лари, 10 квадрат метр юзада ёнган. Уй эгаси ту-тундан қаттиқ заҳарланган ва унга шу ёрнинг ўзида биринчи тиббий ёрдам кўрсатилган. Ҳозирда аҳоли яшди.

• 3 ноябрь кунини Мирзо Улуғбек тумани, Владивос-ток кўчаси, 61-уйда газ қурилмаларидан газ чиқиши оқибатида ёнғин содир бўлиб, натижада 150 квад-рат метр юзада уй томи ва жиҳозлари ёнган.

• 4 ноябрь кунини Ҳамза тумани, Нигора кўчаси, 43-уйнинг 21-хонадонда газ қозонининг қизиқ кетиши

Ёнғин хавфсизлиги ойлиги якунланиди

ЎТ БАЛОСИДАН АСРАСИН

оқибатида ёнғин содир бўлиб, шу хонадоннинг 60 квадрат метр томи, уй жиҳозлари ёнган. Ёнғин қўшни 22-хона-донга ўтиб, шу хонадоннинг 80 квадрат метр юзада том, шифт қисмларини ёндирган.

• 5 ноябрь кунини Шай-хонтоҳур тумани, Зухур Кобу-лов 3-тор кўчаси, 3-уйда газ иситиш печининг қизиқ кет-иши оқибатида ёнғин содир бўлиб, натижада 12 квадрат метр юзада хонанинг шифти ёнган. Ёнаётган хонада қол-ган 4 ойлик чақалоқ Саид-хўжани ўт ўчириш ходимлари олиб чиқдилар. Чақалоқнинг онаси тутундан заҳарланган ва унга шу жойнинг ўзида тиб-бий ёрдам кўрсатилди. Она ва боланинг аҳоли ҳозирда яшди.

• 8 ноябрь кунини Акмал Ик-ромов тумани, Дадил 3-тор кўчаси, 33-уйда 5 ёшли Сар-дорнинг гўгурт ўйнаши оқибатида ёнғин содир бўлиб, натижада 40 квадрат метр юзада шу уйнинг ошонаси ёнган. Ёнғин қўшни 31-уйга ҳам қисман ўтган.

• Яна шу кунини Миробод тумани, Бешкент кўчаси, 49-

ромов тумани, Дилноз 4-тор кўчаси, 3-уйда электр симла-рининг қисқа туташуви оқибатида ёнғин содир бўлган. Ёнғин натижасида шу уйнинг 70 квадрат метр том қисми, қўшни 1-уйнинг 100 квадрат метр юзада том қисми ва уй жиҳозлари ёнган. Ёнғин яна Фақирий кўчаси, 64-уйга ҳам ўтган, натижада 50 квадрат метр юзада уй шифтини ва том қисмини ёндирган.

• 18 ноябрь кунини Мирзо Улуғбек тумани, Мойлисей кўчаси, 68-уйда газли сув иситиш қозонининг қизиқ кет-иши оқибатида ёнғин содир бўлиб, натижада 200 квадрат метр юзада шу уйнинг томи, шифти, уй жиҳозлари ёнган. Ёнғиндан 3 киши кутқариб қолинди. Афсуски, ёнғинда қолган 2 кишининг ҳаёт-ларини сақлаб қолишнинг илоҳи бўлмади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамасининг 1998 йил 10 ноябрдаги Фар-мойишидан келиб чиққан

Тулаган АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар
Ёнғиндан сақлаш
бошқармаси ходими.

Бош муҳаррир Акмал АҚРОМОВ

ШАХСИЙ АВТОМОБИЛЬ ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тадбиркорлик билан шуғулланиб, аҳолига автотранспорт хизматини кўрсатаётган автомобиль эгалари лицензия олиш учун қуйидаги манзил-га мурожаат қилишлари мумкин:

Тошкент шаҳар, Сайфи Олимов кўчаси, 24-уй. Тел. 90-17-71

(3-автомобинат) «Узавтотранс» Республика бошқармаси

Тошкент шаҳар бўлими.

Бектемир туманидаги «Истиқлол-159» масъули-яти чекланган жамиятнинг устав жамғармаси 48700 сўмдан 543668 сўмга оширилди.

• «ВАЗ - 2109, 901» со-тилади. Қиммат эмас. Тел.(298) 32-238.

ТОШКЕНТ
ОҚШОМИ
Toshkent oqshomi

Муассис:
ТОШКЕНТ ШАҲАР
ХОКИМЛИГИ

Манзилимиз:
700000, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар:
хатлар - 133-29-70;
эълонлар: 133-28-95,
132-11-39,
факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, торшанба
ва ҳуш
кўнларни қизди.
Нашир қўрсатилди
209

Наширни етказиб бериш
масалалари бўйича турар
жойлардаги почта
бўлимларига ёки «Тош-
кент почтасига 133-74-05»
телефонига мурожаат
қилишнинг мумкин.